

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 29 maja 2015 r.

PS-KNPS.431.4.04.2015.GZ

Pan
Stanisław Wicha
Wójt Gminy
Kostomłoty

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

W dniach 26 -27 marca 2015 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.), zespół kontrolny w składzie Grażyna Zielińska - starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca oraz Honorata Borowiec - starszy inspektor wojewódzki - kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2015 r., zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 marca 2014 roku do 26 marca 2015 r. funkcję kierownika GOPS w Kostomłotach pełniła Pani Bogusława Szopa, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Stanisław Wicha Wójt Gminy Kostomłoty.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Ustalenia dokonane w oparciu o przedstawioną w toku kontroli dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach – Bogusławę Szopa zostały zawarte w protokole podpisanym przez Wójta Gminy Kostomłoty w dniu 13 maja 2015 roku.

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W Gminie Kostomłoty Uchwałą

Nr XXXII/168/2015 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 24 lutego 2009 r. przyjęta została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015.

Na podstawie art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.), do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, mając na uwadze powyższe Uchwałą Nr X/63/2011 Rady Gminy Kostomłoty z dnia 31 maja 2011 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015. Adresatami programu są: rodziny dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy, rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy, przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami lub rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą. Głównym źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki z budżetu gminy. Dodatkowe środki finansowe, to dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

Na mocy art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W celu realizacji powyższego zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostomłotach wspiera mieszkańców Gminy w ich prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku oraz wyeliminowaniu negatywnych zjawisk prowadzących między innymi do wykluczenia społecznego. W GOPS zatrudniony jest psycholog oraz terapeuta do spraw uzależnień. Oboje specjaliści zatrudnieni są w Ośrodku od kilku lat. W 2014 r. Ośrodek realizował projekt socjalny „O krok do przodu”, dla rodziców zagrożonych przemocą i mających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Pomocą objęto 25 kobiet, które w grupach 6 osobowych, przez trzy dni, w godzinach od 8.00 do 14.00 uczestniczyły w warsztatach z psychologiem, położną i powiatowym koordynatorem ds. przeciwdziałania przemocy z Komendy Powiatowej w Środzie Śląskiej.

Ofiarom dotkniętym przemocą w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostomłotach proponuje zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pomoc instytucjonalną lub ambulatoryjną, w zależności od ich kondycji psychicznej i rzeczywistych możliwości. W sytuacji, która wymaga odizolowania ofiar od osoby stosującej przemoc uruchamiana jest pomoc instytucjonalna. Osoby doznające przemocy kierowane są do Ośrodka prowadzonego przez Stowarzyszenie „Akson” we Wrocławiu przy ul. Bora Komorowskiego. Ponadto Gmina dysponuje mieszkaniem (trzy pomieszczenia, łazienka i kuchnia), które usytuowane jest

w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach i przeznaczone między innymi dla ofiar przemocy. Rodzinie przebywającej w tym mieszkaniu zapewniany jest gorący posiłek i pomoc psychologiczna.

Rada Gminy Kostomłoty podjęła Uchwałę Nr VIII/54/2011 z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Uchwała została opublikowana w dniu 25 marca 2011 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego pod Nr 111 poz. 1794. Na powyższą Uchwałę Wojewoda Dolnośląski wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, domagając się stwierdzenia nieważności § 2 ust. 1 oraz § 4 ust. 5 załącznika nr 1 do uchwały z powodu istotnego naruszenia art.9a ust.15 w związku z art. 9a ust. 3, 4 i 10 ustawy oraz art. 7 Konstytucji RP. W dniu 21 marca 2012 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny ogłosił wyrok Nr Sygn. Akt IV SA/WR 743/11, w którym stwierdził nieważność § 2 ust. 1 i § 4 ust. 5 załącznika nr 1 do Uchwały Rady Gminy Kostomłoty.

Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podstawą do powołania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego jest zawarcie porozumień między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami o których mowa w art. 9a ust.3 lub 5 cyt. ustawy, wchodzącymi w skład ZI. Zawarcie porozumienia ma istotny wpływ na działanie ZI w kontekście zapisu, iż członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach ZI wytypowanych przedstawicieli właśnie w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych i zawodowych. W Gminie Kostomłoty porozumienia zawarto pomiędzy Wójtem Gminy Kostomłoty, a przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9 a ust. 3 pkt 1 – 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zawarto dziewięć Porozumień.

Zarządzeniem Nr 94/2011 Wójta Gminy Kostomłoty z dnia 26 sierpnia 2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu weszło 12 osób:

1. Danuta Basińska – przedstawiciel SP w Karczycach.
2. Robert Bator – przedstawiciel Posterunku Policji w Kostomłotach.
3. Jadwiga Fryderyk – SP w Kostomłotach.
4. Halina Grażyna Jackowiak – GOPS w Kostomłotach
5. Bogusława Jakubowska – Zakład Usług Medycznych w Kostomłotach.
6. Marzena Krzyżak – Zespół Szkolno Przedszkolny w Piotrowicach (Stowarzyszenia)
7. Aneta Lisiecka – Gimnazjum w Kostomłotach.

8. Beata Mamczarz – GKRPA w Kostomłotach.
9. Dorota Strzelecka – Gminny Ośrodek Kultury w Kostomłotach
10. Bogusława Szopa – GOPS w Kostomłotach
11. Urszula Wilańska – kurator Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej.
12. Małgorzata Żałobnik – SP w Mieczkowie

Dnia 20 maja 2014 r. Wójt Gminy Kostomłoty Zarządzeniem Nr 446/14 zmienił Zarządzenie Nr 94/11 z dnia 26 sierpnia 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego odwołując ze składu osobowego Roberta Batora Kierownika Posterunku Policji w Kostomłotach powołując na jego miejsce Pawła Rosenbeigera nowego Kierownika Posterunku Policji w Kostomłotach.

Kontrola wykazała, iż w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 26 marca 2015 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Pierwsze uroczyste posiedzenie ZI, na którym dokonano wyboru przewodniczącego Zespołu odbyło się **22 września 2011 r.**, obecnych było 12 osób. W wyniku jawnego głosowania wybrano Przewodniczącą ZI, została nią Pani Bogusława Szopa – kierownik GOPS w Kostomłotach, zastępcą - Aneta Lisiecka natomiast sekretarzem została Halina Grażyna Jackowiak pracownik socjalny GOPS.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące (04.02.2014 r., 07.05.2014 r., 01.08.2014 r., 29.10.2014 oraz 27.01.2015). W przypadku Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Kostomłotach posiedzenia odbywały się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ustalono, że podczas posiedzeń w niepełnym zakresie realizowane były zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz zadania wskazane w art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Najczęściej jednak omawiano indywidualne przypadki, podjęte i zakończone procedury „Niebieskie Karty”.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że „Niebieskie Karty – A” przekazywane były zawsze przewodniczącej ZI, która ustalając skład grupy roboczej osobiście przekazywała NK – A jej członkom. W oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji oraz wyjaśnienia złożone przez Przewodniczącą ZI stwierdzono, że procedury „Niebieskie Karty” zostały wszczęte w pięciu przypadkach przez pracownika socjalnego GOPS w Kostomłotach, raz przez pedagoga i trzy przez policję, zatem w każdym przypadku przez uprawnionego ustawowo przedstawiciela. Przekazanie formularzy NK – A przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę do Przewodniczącej ZI odbywało się zawsze w terminie siedmiu dni, co jest zgodne z § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Przewodnicząca ZI przekazywała formularz NK – A

Grupie z zachowaniem trzydniowego terminu (§ 8 ust. 1 cyt. rozporządzenia). Osoby dotknięte przemocą oraz osoby podejrzane o stosowanie przemocy zapraszane i wzywane były z zachowaniem zasady odrębności czasu. Grupa Robocza opracowywała indywidualne plany pomocy, które w trakcie trwania procedury były realizowane, a w razie potrzeby modyfikowane. Działania grup roboczych były dokumentowane i monitorowane.

W przypadku siedmiu procedur, które zostały zakończone stwierdzono brak protokołu z zakończenia, również nie zostały powiadomione podmioty uczestniczące w procedurze. W dwóch przypadkach pomimo przemocy, która trwała kilka lat zdecydowano się na zbyt szybkie zakończenie (§18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”).

W trakcie analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji ustalono, że wszystkie osoby powołane do Zespołu Interdyscyplinarnego złożyły oświadczenia o zachowaniu poufności danych pozyskanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Treść oświadczenia jest zgodna z ustawą.

Podczas kontroli przedstawiono zaświadczenie (Sygn. Akt DRZDO/403/00206/11) z dnia 21 października 2011 roku o zarejestrowaniu przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych osobowych zgłoszonych przez GOPS w Kostomłotach pod nazwą „Przemoc”, zgodnie z wymogiem art.41 i 42 ustawy o ochronie danych osobowych.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kostomłotach stwierdzono następujące nieprawidłowości .

1. Zespół Interdyscyplinarny nie realizuje wszystkich zadań wynikających z art. 9b ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. W procedurach, które zostały zakończone stwierdzono brak udokumentowania w formie protokołu, nie zostały również powiadomione podmioty uczestniczące w procedurze.
3. W dwóch przypadkach pomimo przemocy, która trwała kilka lat zdecydowano się na zbyt szybkie jej zakończenie.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach wydaje się następujące zalecenia:

1. Zobowiązać Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji wszystkich ustawowych zadań.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.) .

Termin realizacji: 30 lipca 2015 r.

2. Należy zadbać, by zakończenie procedury było dokumentowane zgodnie z obowiązującymi przepisami

Podstawa prawna: § 18 ust. 2 pkt 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Należy pamiętać by zamknięcie procedury następowało tylko w przypadku uzasadnionych przyczyn wskazanych w obowiązujących przepisach.

Podstawa prawna: § 18 ust.1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do **września 2015 r.** proszę o przekazanie Wojewodzie pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń oraz uwag wydanych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Marta Kopyśńska
DYREKTOR WYDZIAŁU
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pani Bogusława Szopa – Kierownik GOPS w Kostomłotach.
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

 nk ko.
Maria Waniszewska